

Załącznik 3

ZWERYFIKOWANE zapisy dotyczące 18 czynników pyłowych i ich wartości dopuszczalnych

Do tej pory w rozporządzeniu w wykazie NDS wartość NDS krzemionki krystalicznej była ustalona w mieszaninie z innymi pyłami i była zależna od zawartości procentowej krzemionki w danym pyłu, np. od 2 do 50% czy poniżej 2%. Wprowadzono zmianę wartości NDS dla krzemionki krystalicznej: kwarc, krystobalit – frakcja respirabilna i obniżono NDS z $0,3 \text{ mg/m}^3$ (dla pyłów zawierających powyżej 50% krystalicznej krzemionki) do $0,1 \text{ mg/m}^3$ (**poz. 315 wykazu**). Zmiana ta spowodowała konieczność zmiany zapisów dla pozostałych pyłów (zastąpienia procentowego udziału krzemionki z oznaczeniem wyłącznie frakcji respirabilnej) – jak poniżej.

Ponadto, wprowadzono zmianę w nazewnictwie dla czynników pyłowych, które zostały włączone do wykazu substancji chemicznych, stanowiących Załącznik nr 1 do nowego rozporządzenia w sprawie NDS i NDN. W związku z tym postanowiono zmienić nazwę – przykładowo „pyły talku” na: „talk” (poz. wykazu: 478) i analogicznie dokonano zmian w nazewnictwie dla innych czynników pyłowych, ujętych w pozycjach wykazu: 27, 32, 79, 198, 265, 305, 314, 461, 466, 476, 538, 539, 541.

poz. 27_Apatyty i fosforyty

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 6 mg/m^3
- frakcja respirabilna^{6),7)} NDS: 2 mg/m^3

poz. 32_Azbest (jeden lub więcej rodzajów azbestu wymienionych poniżej):

aktynolit, antofilit, chryzotyl, amozyt, krokidolit, tremolit

- włókna respirabilne⁸⁾ NDS: $0,1 \text{ włókien/cm}^3$

poz. 79_Cement portlandzki

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 6 mg/m^3
- frakcja respirabilna^{6),7)} NDS: 2 mg/m^3

poz. 198_Ditlenek tytanu

- frakcja wdychalna^{4),7)} NDS: 10 mg/m^3

poz. 265_Grafit

a) grafit naturalny

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 4 mg/m^3
- frakcja respirabilna⁶⁾ NDS: 1 mg/m^3

b) grafit syntetyczny

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 6 mg/m^3

poz. 305_Kaolin

- frakcja wdychalna^{4),7)} NDS: 10 mg/m^3

poz.314_Krzemionka bezpostaciowa i syntetyczna

a) ziemia okrzemkowa (diatomit) niekalcynowana

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 10 mg/m^3
- frakcja respirabilna⁶⁾ NDS: 2 mg/m^3

b) ziemia okrzemkowa (diatomit) kalcynowana¹²⁾

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 2 mg/m^3
- frakcja respirabilna⁶⁾ NDS: 1 mg/m^3

c) krzemionka bezpostaciowa syntetyczna (strącona i żel)

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 10 mg/m^3
- frakcja respirabilna⁶⁾ NDS: 2 mg/m^3

d) krzemionka stopiona (szkło kwarcowe)

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 2 mg/m^3
- frakcja respirabilna⁶⁾ NDS: 1 mg/m^3

poz. 454_Pyły drewna¹⁷⁾

– frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 3 mg/m³

Dla pyłów drewna wprowadzono jedną wartość NDS - 3 mg/m³ - frakcja wdychalna - dla wszystkich pyłów drewna. Został zastosowany pewien kompromis pomiędzy obowiązującymi dotychczas wartościami NDS dla pyłów drewna iglastego oraz liściastego (dąb, buk).

Poprzednio obowiązywały normatywy: dla pyłów drewna (z wyjątkiem pyłów drewna buku i dębu) wartość NDS - 4 mg/m³ - frakcja wdychalna oraz dla pyłów drewna buku i dębu – wartość NDS: 2 mg/m³ - frakcja wdychana.

Projekt dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2004/37/WE z 2016 r. dla pyłów drewna twardego proponuje wartość wiążącą na poziomie 2 mg/m³, zmieniając dotychczas obowiązującą wartość 5 mg/m³. Proponowana wartość ma obowiązywać po upływie 5 lat od wejścia w życie dyrektywy. W związku z tym niezbędne będzie w niedługim czasie podjęcie prac przez Zespół Ekspertów Komisji ds. NDS i NDN w celu weryfikacji wartości dopuszczalnej dla pyłów drewna.

poz. 455_Pyły mąki

– frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 2 mg/m³

Dla pyłów mąki wprowadzono wartość NDS - 2 mg/m³ – frakcja wdychalna.

Dotychczas pyły pochodzenia roślinnego, w tym pyły mąki, były klasyfikowane wg zawartości krzemionki. Dla zawartości krzemionki powyżej 10% wartość NDS dla frakcji wdychalnej wynosiła 2 mg/m³, a dla frakcji respirabilnej – 1 mg/m³. Dla zawartości krzemionki mniejszej niż 10% wartość NDS dla frakcji wdychalnej wynosiła 4 mg/m³, a dla frakcji respirabilnej – 2 mg/m³.

Obecnie pyły mąki zostały wydzielone z pyłów pochodzenia roślinnego i główny akcent został położony na ich działanie uczulające, dla którego właściwie nie można ustalić stężenia, które nie wywołałyby reakcji alergicznej u osób nadwrażliwych.

poz. 456_Pyły niesklasyfikowane ze względu na toksyczność

- frakcja wdychalna^{4),7)} NDS: 10 mg/m³

poz.457_Pyły organiczne pochodzenia zwierzęcego i roślinnego z wyjątkiem pyłów drewna oraz mąki

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 4 mg/m³

- frakcja respirabilna⁶⁾ NDS: 2 mg/m³

poz. 461_Sadza techniczna

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 4 mg/m³

poz. 466_Siarczan (VI) wapnia (gips)

- frakcja wdychalna^{4),7)} NDS: 10 mg/m³

poz. 476_Sztuczne włókna mineralne, z wyjątkiem ogniotrwałych włókien ceramicznych

- włókna respirabilne⁸⁾ NDS: 1 włókno/cm³

poz. 478_Talk

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 4 mg/m³

- frakcja respirabilna^{6),18)} NDS: 1 mg/m³

poz. 538_Węgiel (kamienny, brunatny):

- frakcja wdychalna⁴⁾ NDS: 10 mg/m³

- frakcja respirabilna^{6),7)} NDS: 2 mg/m³

poz. 539_Węglan magnezu wapnia (dolomit)

- frakcja wdychalna^{4),7)} NDS: 10 mg/m³

poz. 541_Węglik krzemu, niewłóknisty

- frakcja wdychalna^{4),7)} NDS: 10 mg/m³

Notacje: 4), 6), 7), 8), 12), 17), 18) oznaczają:

⁴⁾ *Fracja wdychalna – frakcja aerozolu wnikająca przez nos i usta, która po zdeponowaniu w drogach oddechowych stwarza zagrożenie dla zdrowia, określona zgodnie z normą PN-EN 481*

⁶⁾ *Fracja respirabilna – frakcja aerozolu wnikająca do dróg oddechowych, która stwarza zagrożenie dla zdrowia po zdeponowaniu w obszarze wymiany gazowej, określona zgodnie z normą PN-EN 481*

⁷⁾ *Obowiązuje jednoczesne oznaczanie stężeń frakcji respirabilnej krzemionki krystalicznej*

⁸⁾ *Włókna respirabilne – włókna o długości powyżej 5 μm , o maksymalnej średnicy poniżej 3 μm i o stosunku długości do średnicy > 3*

¹²⁾ *Poddana obróbce termicznej powyżej 800 C*

¹⁷⁾ *Wartość NDS dotyczy wszystkich rodzajów pyłów drewna. Substancja rakotwórcza kategorii 1 zgodnie z klasyfikacją Międzynarodowej Organizacji Badań nad Rakiem, IARC (Monografia IARC t. 100C, 2012)*

¹⁸⁾ *Obowiązuje jednoczesne oznaczanie stężeń włókien respirabilnych azbestu*